

LIETUVOS RESPUBLIKOS SVEIKATOS APSAUGOS MINISTRAS

**ĮSAKYMAS
DĖL SVEIKATOS TAUSOJIMO IR STIPRINIMO POLITIKOS GAIRIŲ
ĮGYVENDINIMO PRIEMONIŲ 2020–2022 METŲ PLANO
PATVIRTINIMO**

2020 m. sausio 13 d. Nr. V-46
Vilnius

Vadovaudamasis Sveikatos tausojimo ir stiprinimo politikos gairių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Seimo 2019 m. liepos 9 d. nutarimu Nr. XIII-2304 „Dėl Sveikatos tausojimo ir stiprinimo politikos gairių patvirtinimo“ 2 straipsnio 1 dalies 1 punkto nuostatomis:

1. Tvirtinu Sveikatos tausojimo ir stiprinimo politikos gairių įgyvendinimo priemonių 2020–2022 metų planą (pridedama).

2. P a v e d u įsakymo vykdymo kontrolę viceministrui pagal veiklos sritį.

Sveikatos apsaugos ministras

Aurelijus Veryga

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos
sveikatos apsaugos ministro
2020 m. sausio 13 d. įsakymu Nr. V-46

SVEIKATOS TAUSOJIMO IR STIPRINIMO POLITIKOS GAIRIŲ ĮGYVENDINIMO PRIEMONIŲ 2020–2022 METŲ PLANAS

Uždaviniai	Priemonės pavadinimas*	Įvykdymo terminas	Atsakingi vykdytojai	Finansavimo šaltinis	Laukiami rezultatai
1. Sveikos, subalansuotos mitybos skatinimas					
1.1. Aktyviau šviesti gyventojus ir maisto gamintojus apie sveikos, subalansuotos mitybos naudą žmogaus organizmui ir visuomenei (Gairių 11.1 p.)	1.1.1. Sveikatos apsaugos ministro įsakymu patvirtinti sveikos mitybos ir sveikatinamojo fizinio aktyvumo skatinimo tvarkos aprašą ir įgyvendinti jį savivaldybėse	2020 I ketv.– 2022 IV ketv.	SAM, SVSB	Valstybės biudžetas	2020 I ketv. patvirtintas aprašas, reglamentuojantis SVSB veiklas, skirtas sveikai mitybai ir fiziniam aktyvumui skatinti ir nustatantis veiklų vertinimo kriterijus. 2020 II ketv. pradėtas nuolatinis jo taikymas
	1.1.2. Įgyvendinti sveikatos apsaugos ministro 2019 m. rugsėjo 20 d. įsakymą Nr. V-1088 „Dėl Tikslinių gyventojų grupių sveikos mitybos ir sveikatai palankaus maisto gamtinimo mokymų, finansuojamų iš Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų, organizavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ bei organizuoti specialistų mokymus tikslinėms gyventojų grupėms	2020 I ketv.– 2022 IV ketv.	SAM, SMLPC	2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programa, valstybės biudžetas	Iki 2022 IV ketv. apmokyta ne mažiau 7 000 tikslinių grupių asmenų sveikos mitybos ir sveikatai palankaus maisto gamtinimo klausimais
	1.1.3. Parengti SVSB visuomenės sveikatos specialistų kvalifikacijos tobulinimo programą sveikos mitybos klausimais ir organizuoti mokymus	2020 I ketv.– 2022 IV ketv.	SMLPC, SVSB	Valstybės biudžetas	Kiekvienais metais apmokyta ne mažiau kaip po 50 specialistų, kurie savivaldybėse kompetentingai organizuoja ir vykdo sveikos mitybos skatinimą
	1.1.4. Organizuoti sveikos mitybos renginius įvairioms gyventojų tikslinėms grupėms	2020 I ketv.– 2022 IV ketv.	SAM, SVSB	Valstybės biudžetas	Kiekvienais metais organizuota apie 10 000 renginių, kuriuose dalyvauja apie 200 000 dalyvių
	1.1.5. Vykdyti Širdies ir kraujagyslių ligų ir cukrinio diabeto rizikos grupių asmenų sveikatos stiprinimo programą, mokant gyventojus gyventi sveikiau	2020 I ketv.– 2022 IV ketv.	SAM, SMLPC, SVSB	Valstybės biudžetas	Kiekvienais metais programą baigia ne mažiau kaip 1 500 rizikos grupių asmenų

Uždaviniai	Priemonės pavadinimas*	Įvykdymo terminas	Atsakingi vykdytojai	Finansavimo šaltinis	Laukiami rezultatai
	1.1.6. Įgyvendinti sveikos mitybos organizavimo tobulinimo ir maisto švaistymo mažinimo rekomendacijas vaikų ugdymo įstaigose	2020 I ketv.– 2022 IV ketv.	SVSB	Valstybės biudžetas	2022 IV ketv. švediško stalo principas įdiegtas ne mažiau kaip 15 proc. Lietuvos vaikų ugdymo įstaigų
	1.1.7. Parengti informacinę metodinę medžiagą apie mokyklinio amžiaus vaikų sveikatai palankių maisto produktų pasirinkimą, skirtą visuomenės sveikatos priežiūros specialistams ir taikyti ją savivaldybėse	2020 I ketv.– 2022 IV ketv.	SMLPC, SVSB	Valstybės biudžetas	2020 I ketv. parengta metodinė medžiaga, kuri nuolat taikoma SVSB veikloje
	1.1.8. Mokyti sveikatos priežiūros specialistus konsultuoti ir mokyti pacientus sveikos, subalansuotos mitybos principų įvairiais amžiaus tarpsniais	2020 I ketv.– 2022 IV ketv.	SSKC	Valstybės biudžetas	Kiekvienais metais apmokyta ne mažiau kaip po 50 sveikatos priežiūros specialistų, kurie kompetentingai konsultuoja pacientus
	1.1.9. Parengti straipsnių ciklą sveikatos priežiūros specialistams informuoti apie subalansuotos mitybos naudą įvairaus amžiaus pacientams	2020 I ketv.– 2022 IV ketv.	SSKC	Valstybės biudžetas	Kiekvienais metais parengtas bent 1 straipsnių ciklas sveikatos priežiūros specialistų kompetencijai tobulinti
1.2. Skatinti augintojus ir gamintojus tiekti sveikatai palankius produktus, ugdyti jų sąmoningumą (Gairių 11.2 p.)	1.2.1. Skatinti gamintojus tiekti sveikatai palankius, pakeistos sudėties maisto produktus bei plėsti „Rakto skylutės“ kriterijus atitinkančių maisto produktų asortimentą	2020 I ketv.– 2022 IV ketv.	SAM, SMLPC, SVSB	Valstybės biudžetas	Kiekvienais metais organizuota ne mažiau kaip 10 susitikimų su maisto produktų gamintojais, vykdomas nuolatinis jų mokymas ir informavimas
2. Fizinio aktyvumo skatinimas					
2.1. Ugdyti vaikų ir jaunimo sąmoningumą, sudarant fiziniams aktyvumui palankias sąlygas šalies švietimo įstaigose (Gairių 12.1 p.)	2.1.1. Parengti ir sveikatos apsaugos ministro įsakymu patvirtinti Mokinių, besimokančių pagal pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programas, fizinio pajėgumo nustatymo tvarkos aprašą ir naudoti jį nustatant mokinių fizinį pajėgumą	2020 I ketv.– 2022 IV ketv.	SAM, ŠMSM	Valstybės biudžetas	2020 m. I ketv. patvirtintas aprašas. Nuo 2020 m. I ketv. jis taikomas Lietuvos mokyklose. Mokiniai, tėvai ir fizinio ugdymo mokytojai stebi vaikų pasiekimus ir padeda jiems taisyti su fiziniu pajėgumu susijusius trūkumus
	2.1.2. Visuomenės sveikatos specialistams, vykdančioms sveikatos priežiūrą mokyklose, organizuoti mokymus, skirtus mokinių fizinio pajėgumo rezultatams vertinti bei mokiniams ir tėvams konsultuoti	2020 I ketv.– 2022 IV ketv.	SMLPC, ŠMSM	Valstybės biudžetas	Kiekvienais metais apmokomi ne mažiau kaip 25 mokyklų specialistai, kurie dalyvauja atliekant mokinių fizinio pajėgumo testavimą

Uždaviniai	Priemonės pavadinimas*	Įvykdymo terminas	Atsakingi vykdytojai	Finansavimo šaltinis	Laukiami rezultatai
	2.1.3. Atnaujinti metodinę medžiagą mokyklų bendruomenėms apie vaikų fizines ypatybes ir fizinį pajėgumą bei šių ypatybių ugdymo svarbą ir taikyti jį SVSB veikloje	2020 I ketv.– 2022 IV ketv.	SMLPC, SVSB	Valstybės biudžetas	2020 m. II ketv. atnaujinta metodinė medžiaga apie mokinių atskirų fizinio pajėgumo savybių ugdymą. Nuo 2020 m. III ketv. ji taikoma SVSB veikloje
	2.1.4. Organizuoti sveikatos stiprinimo programų rengimo ir vertinimo mokymus, sveikatą stiprinančių ir aktyvių mokyklų patirties dalijimosi seminarus, skatinti sveikatą stiprinančių ir aktyvių mokyklų tinklo plėtrą	2020 I ketv.– 2022 IV ketv.	SMLPC, SVSB	Valstybės biudžetas	Iki 2022 IV ketv. organizuoti ne mažiau kaip 3 mokymai ir seminarai, ne mažiau kaip 10 % savivaldybės mokyklų dalyvauja aktyvių mokyklų tinkle
	2.1.5. Vykdyti projektą „Mokėk plaukti ir saugiai elgtis vandenyje“	2020 I ketv.– 2022 IV ketv.	ŠMSM; LMNŠC	Valstybės biudžetas	Kiekvienais metais apmokyta plaukti daugiau nei 3 500 vaikų. Taip sumažintas skendimų skaičių Lietuvoje
	2.1.6. Teikti metodinę pagalbą (organizuojant mokymus) savivaldybių visuomenės sveikatos ir kt. specialistams vaikų saugaus elgesio vandenyje ir prie vandens klausimais	2020 I ketv.– 2022 IV ketv.	SMLPC, SVSB	Valstybės biudžetas	Kiekvienais metais apmokyta ne mažiau kaip 50 visuomenės sveikatos specialistų, kurie įgytas žinias panaudos mokant vaikus saugaus elgesio vandenyje ir prie vandens
	2.1.7. Atnaujinti Lietuvos gyventojų fizinio aktyvumo rekomendacijas, papildant jas rekomendacijomis, skirtomis 0–5 metų amžiaus vaikų grupei	2020 IV ketv.	SAM, SMLPC	Valstybės biudžetas	2020 m. II ketv. atnaujintos rekomendacijos, papildytos 0–5 m. amžiaus vaikų grupei skirtomis fizinės veiklos priemonėmis
	2.1.8. Motyvuoti pedagogus, sveikatos priežiūros specialistus tinkamai įgyvendinti Sveikatos ir lytiškumo ugdymo bei rengimo šeimai bendrąją programą, kurti ir palaikyti saugią, sveikatai palankią ir ekologišką ugdymo ir mokymosi aplinką organizuojant konferencijas, mokymus, gerosios patirties sklaidą	2020 I ketv.– 2022 IV ketv.	LMNŠC	Valstybės biudžetas	Kiekvienais metais apmokyta daugiau kaip 200 pedagogų ir sveikatos priežiūros specialistų, kurie užtikrina saugią, sveikatai palankią ir ekologišką ugdymo ir mokymosi aplinką
	2.1.9. Organizuoti Lietuvos mokyklų žaidynes	2020 I ketv.– 2022 IV ketv.	ŠMSM; LMNŠC	Valstybės biudžetas	Kiekvienais metais į fizinį aktyvumą įtraukta daugiau nei 200 000 vaikų
	2.1.10. Organizuoti Lietuvos mokinių, mokytojų ir visuomenės Sveikatos priežiūros specialistų konkursą „Sveikuolių sveikuoliai“	2020 I ketv.– 2022 IV ketv.	ŠMSM, SAM, LMNŠC, SMLPC	Valstybės biudžetas	Kas 2 metus organizuojamuose renginiuose daugiau nei 6,5 tūkst. dalyvių pasitikrina įvairių sveikatos sričių žinias

Uždaviniai	Priemonės pavadinimas*	Įvykdymo terminas	Atsakingi vykdytojai	Finansavimo šaltinis	Laukiami rezultatai
	2.1.11. Organizuoti iniciatyvą „Aktyviai, draugiškai, sveikai“	2020 I ketv.– 2022 IV ketv.	ŠMSM; SAM; LMNŠC; SMLPC	Valstybės biudžetas	Iki 2022 IV ketv. daugiau kaip 5 000 mokinių ir mokytojų dalyvauja mokomosiose iniciatyvos veiklose
2.2. Sudaryti palankias sąlygas suaugusiųjų fiziniam aktyvumui ir jo plėtrai (Gairių 12.2 p.)	2.2.1. Rengti ir skleisti fizinį aktyvumą skatinančią mokslu pagrįstą informaciją visuomenei	2020 I ketv.– 2022 IV ketv.	SMLPC	Valstybės biudžetas	Kiekvienais metais parengiama ir įvykdoma ne mažiau kaip 12 įvairių informacijos sklaidos veiksmų
	2.2.2. Įgyvendinti neįgaliųjų socialinės integracijos, naudojant fizinį aktyvumą ir sportą, programas ir projektus	2020 I ketv.– 2022 IV ketv.	SADM, NRD	Valstybės biudžetas	Kiekvienais metais daugiau kaip 5 000 neįgaliųjų dalyvauja nevyriausybinių organizacijų vykdomose fizinio aktyvumo skatinimo programose ir projektuose
	2.2.3. Įgyvendinti gerąją praktiką – Islandijos fizinio aktyvumo gerinimo intervencijas, skirtas vyresnio amžiaus asmenims, Klaipėdos miesto ir Klaipėdos rajono savivaldybėse	2020 IV ketv.	HI, Klaipėdos miesto ir Klaipėdos rajono SVSB	3-osios ES sveikatos srities 2014–2020 m. programos bendrųjų veiksmų CHRODIS PLUS lėšos	2020 m. IV ketv. įgyvendinta intervencija ir parengta ataskaita bei pasiūlymai
	2.2.4. Organizuoti fizinio aktyvumo renginius įvairioms visuomenės grupėms	2020 I ketv.– 2022 IV ketv.	SAM, SMLPC, SVSB	Valstybės biudžetas	Kiekvienais metais surengta apie 15 000 renginių, kuriuose dalyvavo 400 000 dalyvių
	2.2.5. Parengti Vidaus tarnybos sistemos pareigūnų fizinio pasirengimo reikalavimų ir atitikties šiems reikalavimams tikrinimo tvarkos aprašo, patvirtinto VRM 2019-01-15 įsakymu Nr. 1V-55, pakeitimą, iš naujo įvertinant fizinio pasirengimo reikalavimų normatyvus ir patobulinant atitikties šiems reikalavimams tikrinimo tvarką	2022 IV ketv.	VRM	2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programa, valstybės biudžetas	2022 m. IV ketv. patikslinti fizinio pasirengimo reikalavimų normatyvai, patikslintas aprašas ir atmintinė pareigūnams bei jų treneriams dėl bendrojo fizinio pasirengimo metodikos taikymo
	2.2.6. Parengti sveikatos apsaugos ministro įsakymo projektą, kuriuo būtų patvirtintas fizinio aktyvumo skatinimo intervencijos teikimo pirminės ambulatorinės asmens sveikatos priežiūros įstaigose teikimo aprašas	2022 IV ketv.	HI	Valstybės biudžetas	2022 m. IV ketv. sveikatos apsaugos ministro įsakymu patvirtintas aprašas apie fizinio aktyvumo skatinimo intervencijų teikimą

Uždaviniai	Priemonės pavadinimas*	Įvykdymo terminas	Atsakingi vykdytojai	Finansavimo šaltinis	Laukiami rezultatai
	2.2.7. Tobulinant planų ir programų pasekmių aplinkai vertinimą, numatant fizinio aktyvumo skatinimo uždavinių realizavimą, parengti siūlymus dėl Planų ir programų strateginio pasekmių aplinkai vertinimo tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. gruodžio 23 d. nutarimu Nr. 1467, pakeitimo, Planų ir programų atrankos dėl strateginio pasekmių aplinkai vertinimo tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2004 m. rugpjūčio 27 d. įsakymu Nr. D1-456, pakeitimo projektus	2020 IV ketv.	NVSC	Valstybės biudžetas	2020 m. IV ketv. patvirtinti teisės aktų pakeitimų projektai, prisidedantys prie gyventojų fizinio aktyvumo skatinimo
2.3. Remti vyresnio amžiaus ir specialiųjų poreikių turinčių asmenų fizinį aktyvumą (Gairių 12.3 p.)	2.3.1. Mokyti sveikatos priežiūros specialistus vyresnio amžiaus pacientų konsultavimo ir sveikatą stiprinančio fizinio aktyvumo principų	2020 I ketv.– 2022 IV ketv.	SSKC	Valstybės biudžetas	Kiekvienais metais apmokyta ne mažiau kaip 50 sveikatos priežiūros specialistų, kurie moko vyresnio amžiaus žmones fizinio aktyvumo veiklų
	2.3.2. Parengti mokymo programą ir organizuoti kvalifikacijos tobulinimo kursus visuomenės sveikatos priežiūros specialistams, dirbantiems su vyresnio amžiaus asmenimis	2020 I ketv.– 2022 IV ketv.	SMLPC	Valstybės biudžetas	2020 m. IV ketv. parengta mokymų programa. Kiekvienais metais apmokoma apie 50 specialistų, dirbančių su vyresnio amžiaus ir specialiųjų poreikių turinčiais asmenimis
3. Psichikos sveikatos ir psichologinės gerovės stiprinimas					
3.1. Remiantis užsienio ir šalies mokslininkų tyrimais šviesti visuomenę apie psichikos sveikatos stiprinimo priemones ir būdus, skirtus psichologinei gerovei pasiekti (Gairių 13.1 p.)	3.1.1. Vykdyti mokinių psichologinės gerovės mokyklose stebėseną analizuojant tarptautinių ir nacionalinių tyrimų, mokyklų veiklos kokybės vertinimų rezultatus	2020 I ketv.– 2022 IV ketv.	ŠMSM; NŠA	Valstybės biudžetas	Iki 2022 IV ketv. atliktos 2 mokinių psichologinės gerovės mokyklose stebėsenos, pateikti pasiūlymai
	3.1.2. Vykdyti psichikos sveikatos priežiūros sistemos rodiklių ir visuomenės psichikos sveikatos rodiklių stebėseną ir vertinimą	2020 I ketv.– 2022 IV ketv.	VLK, VPSC	Valstybės biudžetas	Kiekvienais metais įvertinti psichikos sveikatos priežiūros sistemos ir visuomenės psichikos sveikatos rodikliai, parengtos ataskaitos, pateikti siūlymai
	3.1.3. Atlikti smurto artimoje aplinkoje patyrusių moterų ir mergaičių sveikatos priežiūros paslaugų prieinamumo tyrimą	2021 II ketv.	HI, SVSB	Valstybės biudžetas	Atliktas tyrimas, parengta baigiamoji ataskaita, rezultatai pateikti taikyti SVSB veikloje

Uždaviniai	Priemonės pavadinimas*	Įvykdymo terminas	Atsakingi vykdytojai	Finansavimo šaltinis	Laukiami rezultatai
	3.1.4. Atlikti informacinių ir ryšio priemonių, skirtų savipagalbai valdant psichikos ir elgesio sutrikimus, veiksmingumo vertinimą	2020 IV ketv.	HI	Valstybės biudžetas	Įvertintas priemonių efektyvumas, parengta ataskaita ir pasiūlymai
	3.1.5. Vykdyti bendrojo ugdymo mokyklų darbuotojų gebėjimų visuomenės psichikos sveikatos srityje stiprinimo veiklas	2020 I ketv.– 2022 IV ketv.	SAM, SVSB	Valstybės biudžetas	Kiekvienais metais apmokyta daugiau nei 20 bendrojo ugdymo mokyklų darbuotojų, kurie įgijo kompetencijų psichikos sveikatos srityje
	3.1.6. Vykdyti psichikos sveikatos kompetencijų didinimo įmonių darbuotojams veiklas	2020 I ketv.– 2022 IV ketv.	SAM, SVSB	Valstybės biudžetas	Kiekvienais metais suteikta psichikos sveikatos kompetencijų daugiau nei 20 įmonių darbuotojų
	3.1.7. Stiprinti sveikatos priežiūros specialistų emocinį atsparumą mokant juos veiksmingų streso darbe įveikimo būdų	2020 I ketv.– 2022 IV ketv.	SSKC	Valstybės biudžetas	Kiekvienais metais apmokyta ne mažiau kaip 70 sveikatos priežiūros specialistų, kurie išmoko įveikti stresą darbe
3.2. Teikti pagalbą susidūrusiems su psichikos sveikatos sutrikimais asmenims ir skatinti prevencinių priemonių įgyvendinimą (Gairių 13.2 p.)	3.2.1. Sukurti patrauklias ir vartotojui naudingas interaktyvias skaitmenines psichikos sveikatos ir psichologinės gerovės stiprinimo bei ugdymo priemones	2022 IV ketv.	SAM	Valstybės biudžetas	Sukurta nacionalinė psichikos sveikatos interneto svetainė ir mobilioji programėlė, skirta visuomenei
	3.2.2. Finansuoti smurto, patyčių ir kitų prevencinių programų įdiegimo palaikymą mokyklose	2022 IV ketv.	ŠMSM	ES lėšos	Nuolatinis prevencinėse programose dalyvaujančių mokyklų skaičiaus didėjimas
	3.2.3. Organizuoti savižudybių prevencijos ir intervencijos mokymus	2020 I ketv.– 2022 IV ketv.	SAM, SVSB	Valstybės biudžetas	Kiekvienais metais apmokyta ne mažiau kaip 150 specialistų, kurie išmoko teikti pagalbą savižudybių prevencijos srityje
	3.2.4. Organizuoti renginius psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo prevencijos tema tikslinėms grupėms	2020 I ketv.– 2022 IV ketv.	SAM, SVSB	Valstybės biudžetas	Kiekvienais metais surengta ne mažiau kaip 40 renginių psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo prevencijos temomis
	3.2.5. Vykdyti Ankstyvosios intervencijos programą nereguliariai vartojantiems psichoaktyvias medžiagas ar eksperimentuojantiems jomis jaunuoliams	2020 I ketv.– 2022 IV ketv.	SAM, SVSB	Valstybės biudžetas	Kiekvienais metais į Ankstyvosios intervencijos programą įtraukta ne mažiau kaip 100 jaunuolių
	3.2.6. Teikti priklausomybės konsultavimo paslaugas rizikingai ar žalingai vartojantiems alkoholį asmenims	2020 I ketv.– 2022 IV ketv.	SAM, SVSB	Valstybės biudžetas	Kiekvienais metais suteikta daugiau kaip 2 000 konsultacijų priklausomybių temomis

Uždaviniai	Priemonės pavadinimas*	Įvykdymo terminas	Atsakingi vykdytojai	Finansavimo šaltinis	Laukiami rezultatai
	3.2.7. Pasitelkiant PSO rekomendacijas ir užsienio šalių gerą patirtį, plėtoti ankstyvojo alkoholio vartojimo rizikos įvertinimo ir trumpųjų intervencijų paslaugų teikimą asmens sveikatos priežiūros įstaigose ir šių paslaugų kokybę	2022 IV ketv.	SAM, RPLC	Valstybės biudžetas	Parengtas klausimynas ir apmokyta apie 2 000 šeimos gydytojų ir bendrosios praktikos slaugytojų teikti trumpųjų intervencijų paslaugas
	3.2.8. Vykdyti Valstybinės narkotikų, tabako ir alkoholio kontrolės ir vartojimo prevencijos 2018–2028 metų programą bei ją įgyvendinančio Lietuvos Respublikos narkotikų, tabako ir alkoholio prevencijos tarpinstitucinio veiklos plano priemones	2022 IV ketv.	NTAKD	Valstybės biudžetas	Atliktos veiklos, numatytos Valstybinėje narkotikų, tabako ir alkoholio kontrolės ir vartojimo prevencijos 2018–2028 metų programoje bei jos tarpinstituciniame veiklos plane
	3.2.9. Įdiegti Lietuvoje Multidimensinės šeimos terapijos (toliau – MDFT) programą	2020 IV ketv. – 2022 IV ketv.	SADM, VVTAJT	2014–2021 m. Europos ekonominės erdvės ir Norvegijos finansinių mechanizmų Sveikatos programa	Sudarytos ir apmokytos 3 MDFT komandos, kurios kiekvienais metais suteiks MDFT programos paslaugas ne mažiau kaip 20 vaikų ir jaunų žmonių
	3.2.10. Vykdyti atvejų vadybas psichikos sveikatos centruose	2020 I ketv. – 2022 IV ketv.	SAM, SVSB	Valstybės biudžetas	Kiekvienais metais atlikta ne mažiau kaip 1 000 atvejų vadybų, padėsiančių gyventojams spręsti psichikos sveikatos problemas
	3.2.11. Įgyvendinti ir pritaikyti programą „Neįtikėtini metai“ (angl. <i>Incredible Years</i>) Lietuvoje	2020 I ketv. – 2022 IV ketv.	HI, (VSTC)	2014–2021 m. Europos ekonominės erdvės finansinio mechanizmo programa „Sveikata“	Iki 2022 IV ketv. apmokyta 840 tėvų, 40 apmokytojų grupių vadovų, 490 mokymų veiklų poveikį patyrusių vaikų skaičius. (Siekama vaikų ir tėvų pozityvios santykių plėtos. Sumažinti iki minimumo ar išvengti problemų, kylančių dėl vaikų elgesio ar emocijų sutrikimo, taip pat apsaugoti tokius vaikus nuo įsitraukimo į nusikalstamas veikas, smurto, psichoaktyvių medžiagų vartojimo. Pagerėjo vaikų emocinė ir socialinė gyvenimo kokybė)

Uždaviniai	Priemonės pavadinimas*	Įvykdymo terminas	Atsakingi vykdytojai	Finansavimo šaltinis	Laukiami rezultatai
4. Sveikatos vertinimo plėtra					
4.1. Gerinti sveikatos priežiūros įstaigų teikiamų paslaugų kokybę (Gairių 14.1 p.)	4.1.1. Atlikti mokyklinio amžiaus vaikų gyvenamosios tyrimą, parengti ir pateikti institucijoms bei visuomenei mokyklinio amžiaus vaikų gyvenamosios tyrimo ataskaitą	2020 IV ketv.	HI, SVSB	Valstybės biudžetas	Atliktas tyrimas bei parengta ataskaita ir pateikti pasiūlymai
	4.1.2. Atlikti suaugusiųjų gyvenamosios tyrimą, parengti ir pateikti institucijoms bei visuomenei suaugusiųjų gyvenamosios tyrimo ataskaitą	2022 IV ketv.	HI, SVSB	Valstybės biudžetas	Atliktas suaugusiųjų gyvenamosios tyrimas bei parengta ataskaita ir pateikti pasiūlymai
	4.1.3. Vykdyti sveikatinamojo fizinio aktyvumo skatinimo įvairiuose sektoriuose stebėseną, jos pagrindu rengti siūlymus bei teikti juos suinteresuotoms institucijoms fizinio aktyvumo tarpsektorinei plėtotei (priemonė įgyvendina HEPA politiką, numatančią fizinio aktyvumo stebėseną ir ataskaitų teikimą PSO)	2020 I ketv.– 2022 IV ketv.	SAM, SMLPC	Valstybės biudžetas	Iki 2020 IV ketv. atlikta vaikų sveikatinamojo fizinio aktyvumo skatinimo stebėseną, 2022 IV ketv. atlikta kitų gyventojų grupių sveikatinamojo fizinio aktyvumo skatinimo stebėseną, parengti siūlymai institucijoms ir įstaigoms, pateiktos ataskaitos PSO
	4.1.4. Atlikti galimybių studiją apie ligų naštos rodiklių skaičiavimo galimybes Lietuvoje	2020 IV ketv.	HI	Valstybės biudžetas	Atlikta galimybių studija, parengta ataskaita ir pateikti pasiūlymai
4.2. Skatinti darbdavius atsakingiau rūpintis darbuotojų sveikata (Gairių 14.2 p.)	4.2.1. Parengti Ergonominių rizikos veiksnių tyrimo metodinių nurodymų, patvirtintų Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro ir Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2005 m. liepos 15 d. įsakymu Nr. V-592/A1-210 „Dėl Ergonominių rizikos veiksnių tyrimo metodinių nurodymų patvirtinimo“ pakeitimo projektą, atsižvelgiant į pasikeitusias darbo sąlygas ir įmonių poreikius	2020 IV ketv.	HI, SAM, SADM	Valstybės biudžetas	Patvirtintas Ergonominių rizikos veiksnių tyrimo metodinių nurodymų projektas
	4.2.2. Parengti profesinės sveikatos priežiūros veiklos stebėsenos rodiklių sąrašą	2021 IV ketv.	HI	Valstybės biudžetas	Patvirtintas profesinės sveikatos priežiūros veiklos stebėsenos rodiklių sąrašas

Uždaviniai	Priemonės pavadinimas*	Įvykdymo terminas	Atsakingi vykdytojai	Finansavimo šaltinis	Laukiami rezultatai
	4.2.3. Atlikti su darbu susijusių sveikatos problemų stebėsenos galimybių studiją, įvertinant gerąją praktiką Šiaurės šalyse	2021 IV ketv.	HI	Valstybės biudžetas	Atlikta su darbu susijusių sveikatos problemų stebėsenos galimybių studija, parengta ataskaita, pateikti pasiūlymai
	4.2.4. Atlikti su ergonomine rizika susijusių priemonių kokybės vertinimo tyrimą Lietuvos įmonėse	2020 IV ketv.	HI	Valstybės biudžetas	Atliktas su ergonomine rizika susijusių priemonių kokybės vertinimo tyrimas, parengta ataskaita, pateikti siūlymai gerinti ergonominės rizikos vertinimą suinteresuotoms institucijoms
	4.2.5. Parengti informacinę medžiagą ir pateikti verslo subjektams apie darbuotojų sveikatos tausojimo ir stiprinimo galimybes, siekiant skatinti darbuotojus įgyvendinti sveikos gyvensenos principus įmonėje	2021 IV ketv.	HI	Valstybės biudžetas	Parengta ir pateikta verslo subjektams informacinė medžiaga apie darbuotojų sveikatos tausojimo ir stiprinimo galimybes
4.3. Ugdyti asmeninę kiekvieno gyventojų pareigą rūpintis savo ir savo šeimos narių sveikata, iš anksto planuoti apsilankymus pas sveikatos specialistus, profilaktiškai tikrintis sveikatą (Gairių 14.3 p.)	4.3.1. Informuoti gyventojus apie nemokamas prevencinės sveikatos patikros programas, finansuojamas Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto lėšomis	2020 I ketv.– 2022 IV ketv.	SAM, VLK, SMLPC, SVSB	Valstybės biudžetas	Gyventojai nuolat gauna informaciją apie nemokamas prevencinės sveikatos patikros programas
	4.3.2. Sukurti regioninių atrankinės patikros programų koordinavimo centrų infrastruktūrą ir įdiegti į praktiką kokybės užtikrinimo ir kokybės kontrolės reikalavimus. Viešinti šalyje vykdomų atrankinės patikros dėl onkologinių ligų programų naudą, siekiant sveiko senėjimo ir tikslinių teritorijų gyventojų geresnio žinojimo, akcentuojant gyventojų atsakomybę už savo sveikatą	2020 I ketv.– 2022 IV ketv.	SAM	2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programa, valstybės biudžetas	Iki 2022 IV ketv. apie 3 000 tikslinių grupių asmenų dalyvavo informavimo, švietimo ir mokymo renginiuose bei sveikatos raštingumą didinančiose veiklose
5. Saugios, ekologiškos aplinkos kūrimas ir palaikymas					
5.1. Plėtoti sporto ir aktyvaus laisvalaikio infrastruktūrą (Gairių 15.1 p.)	5.1.1. Atnaujinti ugdymo įstaigose fiziniam aktyvumui reikalingą sportinę bazę (sporto sales, stadionus, inventorių, dušus ir kt.)	2020 I ketv.– 2022 IV ketv.	Savivaldybės	Valstybės biudžetas	Nuolat atnaujinama ir tobulinama sportinė bazė savivaldybėse
	5.1.2. Atlikti valstybinę visuomenės sveikatos saugos, aplinkos veiksnių saugos ir produktų saugos priežiūrą bei kontrolę	2020 I ketv.– 2022 IV ketv.	NVSC	Valstybės biudžetas	Kiekvienais metais atlikta aplinkos veiksnių saugos kontrolė, pateiktos kasmetinės ataskaitos ir pasiūlymai situacijai gerinti
	5.1.3. Teikti metodinę pagalbą ir organizuoti mokymus savivaldybių visuomenės sveikatos ir kitiems specialistams vaikų sužalojimų prevencijos temomis	2020 I ketv.– 2022 IV ketv.	SMLPC	Valstybės biudžetas	Kiekvienais metais apmokyta ne mažiau kaip 50 specialistų traumų prevencijos klausimais

Uždaviniai	Priemonės pavadinimas*	Įvykdymo terminas	Atsakingi vykdytojai	Finansavimo šaltinis	Laukiami rezultatai
	5.1.4. Vykdyti aplinkos ir sveikatos rodiklių stebėseną	2020 I ketv.– 2022 IV ketv.	SMLPC	Valstybės biudžetas	Kiekvienais metais atlikta aplinkos ir sveikatos rodiklių stebėseną, parengtos ataskaitos ir pasiūlymai
5.2. Sukurti skatinimo ir kompensavimo sistemas kraštovaizdžio apsaugai ir jo įvairovei užtikrinti, skatinti kurti geresnį miestų ir mažesnių gyvenviečių kraštovaizdį, kuris būtų pritaikytas gyventojų poilsiui ir aktyviam laisvalaikiui (Gairių 15.2 p.)	5.2.1. Informuoti gyventojus ir institucijas apie sužalojimų rizikas bei vykdyti švietimą aktyvaus laisvalaikio traumų prevencijos temomis	2020 I ketv.– 2022 IV ketv.	SMLPC	Valstybės biudžetas	Atliekami nuolatiniai institucijų ir gyventojų informavimo veiksmai laisvalaikio traumų prevencijos temomis
6. Mokslinės ir švietėjiškos veiklos skatinimas					
6.1. Stiprinti mokslinių tyrimų, eksperimentinės plėtros ir inovacijų politikos koordinavimą sveikatos tausojimo ir stiprinimo srityje, aiškiai nustatyti prioritetus, sutelkti žmogiškuosius išteklius ir įvairias mokslo ir verslo institucijas (Gairių 16.1 p.)	6.1.1. Nuolat informuoti institucijas bei visuomenę aktualiais sveikatos tausojimo ir stiprinimo klausimais, organizuoti reikiamų stebėsenų ir tyrimų vykdymą	2020 I ketv.– 2022 IV ketv.	SAM ir jai pavaldžios įstaigos	Valstybės biudžetas	Nuolat institucijoms bei visuomenei pateikta patikima, mokslu grįsta informacija apie sveikatos tausojimą ir stiprinimą, organizuojamos stebėsenos ir tyrimai
6.2. Didinti sveikatos tausojimo ir stiprinimo mokslinių tyrimų finansavimą valstybės biudžeto lėšomis, skatinti verslo subjektus daugiau investuoti į šią sritį (Gairių	6.2.1. Remti prevencijos projektus, mokslinius tyrimus, socialinės informacijos reklamas, skatinančias sveiką gyvenseną	2020 I ketv.– 2022 IV ketv.	SAM	Valstybės biudžetas (Valstybinis visuomenės sveikatos stiprinimo fondas)	Kiekvienais metais remti konkursus laimėję sveikatos stiprinimo ir ligų prevencijos projektai

Uždaviniai	Priemonės pavadinimas*	Įvykdymo terminas	Atsakingi vykdytojai	Finansavimo šaltinis	Laukiami rezultatai
16.2 p.)	6.2.2. Vykdyti projektą „Vaikams ir paaugliams palankių, kokybiškų ir veiksmingų visuomenės sveikatos priežiūros paslaugų plėtojimas“ ir apmokyti 75 SAM, jai pavaldžių įstaigų bei savivaldybių specialistus	2020 II ketv.	HI	2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programa	Vykdytas 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų finansuojamas projektas, apmokyti 75 specialistai vaikams ir paaugliams palankių visuomenės sveikatos priežiūros paslaugų teikimo klausimais
6.3. Didinti žiniasklaidos ir valstybės institucijų vaidmenį propaguojant sveiką gyvenseną (Gairių 16.3 p.)	6.3.1. Nuolat informuoti visuomenę bei žiniasklaidą apie sveikos gyvensenos principus ir institucijų veiklas, skirtas gyventojų sveikatai išsaugoti ir stiprinti	2020 I ketv.–2022 IV ketv.	SAM ir jai pavaldžios įstaigos, savivaldybės	Valstybės biudžetas	Nuolat teikta mokslu pagrįsta informacija žiniasklaidai sveikos gyvensenos, sveikatos tausojimo ir stiprinimo temomis
7. Sveikatos stiprinimo sistemos finansavimas					
7.1. Efektyviau ir skaidriau panaudoti Valstybinio visuomenės sveikatos stiprinimo fondo lėšas. Būtina nustatyti Vyriausybės tvirtinamus kriterijus, pagal kuriuos būtų objektyviai vertinama finansuojamų projektų nauda, taip pat plėsti Valstybinio visuomenės sveikatos stiprinimo fondo finansuojamų projektų spektrą, kad jie svariai prisidėtų prie gyventojų sveikatos stiprinimo (Gairių 17.1 p.)	7.1.1. Valstybinio visuomenės sveikatos stiprinimo fondo lėšomis finansuoti sveikatos išsaugojimui ir stiprinimui skirtus projektus	2020 I ketv.–2022 IV ketv.	SAM	Valstybės biudžetas (Valstybinis visuomenės sveikatos stiprinimo fondas)	Kiekvienais metais Valstybinio visuomenės sveikatos stiprinimo fondo lėšomis finansuoti konkursus laimėję projektai
7.2. Siekti efektyvesnio savivaldybių specialiųjų sveikatos programų panaudojimo (Gairių 17.2 p.)	7.2.1. Vertinti savivaldybių visuomenės sveikatos rėmimo specialiosios programos priemonių vykdymo metines ataskaitas, parengti ataskaitų (lėšų panaudojimo) suvestines ir teikti pasiūlymus SAM	2020 I ketv.–2022 IV ketv.	SMLPC	Valstybės biudžetas	Kiekvienais metais įvertintos SVSB veiklų ataskaitos, parengtos jų suvestinės, pateikti pasiūlymai SAM

Uždaviniai	Priemonės pavadinimas*	Įvykdymo terminas	Atsakingi vykdytojai	Finansavimo šaltinis	Laukiami rezultatai
7.3. Skatinti verslo subjektus aktyviau finansuoti darbuotojų sveikatos tausojo ir stiprinimo sritis, įvairiais būdais skatinant darbuotojus už sveiką gyvenseną (Gairių 17.3 p.)	7.3.1. Siūlyti verslą vienijančioms asociacijoms finansuoti darbuotojų sveikatos tausojo ir stiprinimo bei skatinti darbuotojus rinktis sveiką gyvenseną	2020 I ketv.– 2022 IV ketv.	HI, SMPC	Įmonių ir įstaigų lėšos bei kiti teisėti finansavimo šaltiniai	Finansuotos veiklos, didinančios darbuotojų motyvaciją rinktis sveiką gyvenseną
7.4. Valstybiniu lygiu remti fizinio aktyvumo plėtojimo, stebėsenos, mokslinių tyrimų veiklas (Gairių 17.4 p.)	7.4.1. Valstybinio visuomenės sveikatos stiprinimo fondo ir ES struktūrinių fondų lėšomis finansuoti fizinio aktyvumo plėtojimo, stebėsenos, mokslinių tyrimų ir kitų sveikatos stiprinimo bei tausojo veiklų projektus	2020 I ketv.– 2022 IV ketv.	SAM, universitetai, savivaldybės, SVSB	Valstybės biudžetas, Valstybinis visuomenės sveikatos stiprinimo fondas, ES struktūriniai fondai ir kiti teisėti finansavimo šaltiniai	Finansuotos ir vykdytos fizinio aktyvumo plėtojimo, stebėsenos bei mokslinių tyrimų veiklos, skirtos didinti vaikų ir suaugusiųjų fizinį aktyvumą
	7.4.2. Parengti ir pateikti institucijoms bei visuomenei vaikų faktinės mitybos ir mitybos bei fizinio aktyvumo įpročių tyrimo ataskaitą	2020 IV ketv.	SMLPC, SAM	Valstybės biudžetas	Parengta vaikų faktinės mitybos ir mitybos bei fizinio aktyvumo įpročių tyrimo rezultatų ataskaita ir pasiūlymai
	7.4.3. Parengti ir pateikti institucijoms ir visuomenei Lietuvos suaugusiųjų faktinės mitybos bei mitybos ir fizinio aktyvumo įpročių ir žinių apie mitybą bei fizinį aktyvumą tyrimo ataskaitą	2021 IV ketv.	SMLPC, SAM	Valstybės biudžetas	Parengta Lietuvos suaugusiųjų faktinės mitybos bei mitybos ir fizinio aktyvumo įpročių ir žinių apie mitybą bei fizinį aktyvumą tyrimo ataskaita ir pasiūlymai
8. Efektyvus sveikatos stiprinimo sistemos koordinavimas					
8.1. Valstybiniu lygiu skatinti efektyvesnę valstybės institucijų bendradarbiavimą (Gairių 18.1 p.)	8.1.1. Vykdyti sveikatos visuose sektoriuose politiką, užtikrinant Valstybinės sveikatos reikalų komisijos veiklą	2020 I ketv.– 2022 IV ketv.	SAM, kitos ministerijos bei institucijos	Valstybės biudžetas	Kiekvienais metais svarstyti aktualūs klausimai ir priimti sprendimai visuomenės sveikatos priežiūros klausimais

Uždaviniai	Priemonės pavadinimas*	Įvykdymo terminas	Atsakingi vykdytojai	Finansavimo šaltinis	Laukiami rezultatai
8.2. Stiprinti Nacionalinės sveikatos tarybos vaidmenį. Tobulinant gyventojų sveikatos tausojimo ir stiprinimo srities teisinį reglamentavimą, atsižvelgti į Nacionalinės sveikatos tarybos metinių ataskaitų išvadas ir rekomendacijas (Gairių 18.2 p.)	8.2.1. Analizuoti Nacionalinės sveikatos tarybos metinių ataskaitų išvadas ir rekomendacijas ir prireikus rengti teisės aktus sveikatos politikai tobulinti (SAM)	2020 I ketv.– 2022 IV ketv.	SAM	Valstybės biudžetas	Įgyvendinti Nacionalinės sveikatos tarybos pasiūlymai
8.3. Formuoti ir įgyvendinti naują šalies mokinių sveikatos stiprinimo politiką (Gairių 18.3 p.)	8.3.1. Integruoti sveikatos ugdymo nuostatas į atnaujintas priešmokyklinio, pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo bendrąsias programas	2021 IV ketv.	ŠMSM, NŠA	Valstybės biudžetas	Patvirtintos atnaujintos priešmokyklinio, pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo bendrosios programos, į kurias įtrauktos sveikatos ugdymo nuostatos
8.4. Tobulinti sveikatos stiprinimo viešųjų paslaugų teikimą, pavedant Sveikatos apsaugos ministerijai ir Švietimo, mokslo ir sporto ministerijai peržiūrėti pavaldžių įstaigų tikslus ir uždavinius sveikatos tausojimo ir stiprinimo srityje, aiškiau apibrėžti jų funkcijas ir optimizuoti jų veiklą (Gairių 18.4 p.)	8.4.1. Koordinuoti SVSB veiklą kiekvienais metais peržiūrint ir tvirtinant prioritetus, veiklos vertinimo kriterijus	2020 I ketv.– 2022 IV ketv.	SAM, SMLPC, SVSB	Valstybės biudžetas	Kiekvienais metais peržiūrėti ir patvirtinti SVSB veiklos prioritetai
	8.4.2. Sukurti visuomenės sveikatos stebėsenos informacinę sistemą, vykdant projektą „Sveikatos sektoriaus procesų valdymo tobulinimas, plėtojant visuomenės sveikatos stebėseną“	2020 IV ketv.	HI	2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programa	Sukurta visuomenės sveikatos stebėsenos informacinė sistema
8.5. Stiprinti savivaldybių tarybų, savivaldybių bendruomenės sveikatos tarybų, visuomenės sveikatos biurų, savivaldybių administracijų gydytojų, pirminių asmens sveikatos priežiūros įstaigų, vietos bendruomenių bendradarbiavimą ir kompetenciją sveikatos tausojimo ir stiprinimo srityje (Gairių 18.5 p.)	8.5.1. Nuolat informuoti savivaldybių tarybų, savivaldybių bendruomenės sveikatos tarybų, SVSB, savivaldybių administracijų gydytojų, pirminių asmens sveikatos priežiūros įstaigų, vietos bendruomenės aktualiais sveikatos tausojimo ir stiprinimo politikos klausimais, organizuoti konferencijas ir kt. renginius	2020 I ketv.– 2022 IV ketv.	SAM ir jai pavaldžios įstaigos	Valstybės biudžetas	Nuolat bendradarbiauta tarp savivaldybių tarybų, savivaldybių bendruomenės sveikatos tarybų, SVSB, savivaldybių administracijų gydytojų, pirminių asmens sveikatos priežiūros įstaigų, vietos bendruomenės ir keistasi aktualia informacija

Uždaviniai	Priemonės pavadinimas*	Įvykdymo terminas	Atsakingi vykdytojai	Finansavimo šaltinis	Laukiami rezultatai
8.6. Vykdyti mokslinę bei švietėjišką sveikatos tausojimo ir stiprinimo veiklą Klaipėdos regione	8.6.1. Sudaryti darbo grupę ir sukurti bei diegti Klaipėdos regione bandomąjį modelį, skirtą mokslinei ir švietėjiškai veiklai skatinti, psichikos sveikatai stiprinti, psichologinei gerovei kurti, fiziniam aktyvumui ir sveikai bei subalansuotai mitybai skatinti, saugiai, ekologiškai aplinkai kurti bei palaikyti	2020 I ketv.– 2022 IV ketv.	Klaipėdos universitetas	Valstybės biudžetas, ES struktūriniai fondai ir kiti teisėti finansavimo šaltiniai	Sudaryta darbo grupė, sukurtas ir vykdytas bandomasis mokslinių ir švietėjiškų sveikatos tausojimo ir stiprinimo veiklų modelis Klaipėdos regionui

*Sudėtinės priemonės, kurios gali būti priskirtinos keliems Sveikatos tausojimo ir stiprinimo politikos gairių įgyvendinimo priemonių 2020–2022 metų plano punktam, pateikiamos viename iš jų.

Sutrumpinimai:

HI – Higienos institutas

LMNŠC – Lietuvos mokinių neformaliojo švietimo centras

NRD – Neįgalųjų reikalų departamentas prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos

NŠA – Nacionalinė švietimo agentūra

PSO – Pasaulio sveikatos organizacija

RPLC – Respublikinis priklausomybės ligų centras

SADM – Socialinės apsaugos ir darbo ministerija

SAM – Sveikatos apsaugos ministerija

SMLPC – Sveikatos mokymo ir ligų prevencijos centras

SSKC – Sveikatos priežiūros ir farmacijos specialistų kompetencijų centras

SVSB – savivaldybių visuomenės sveikatos biurai

ŠMSM – Švietimo, mokslo ir sporto ministerija

VRM – Vidaus reikalų ministerija

VVTAIT – Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnyba prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos

Sveikatos tausojimo ir stiprinimo politikos gairių įgyvendinimo priemonių 2020–2022 metų plano
1 priedas

SVARBIAUSI SVEIKATOS RODIKLIAI

(pagal Lietuvos sveikatos 2014–2025 metų strategiją, patvirtintą Lietuvos Respublikos Seimo 2014 m. birželio 26 d. nutarimu Nr. XII-964 „Dėl Lietuvos sveikatos 2014–2025 metų strategijos patvirtinimo“)

Tikslo Nr.	Tikslai	Vertinimo rodiklis, matavimo vienetas, duomenų šaltinis	2018 m.	Siekiny 2020 m.	Siekiny 2025 m.
Pagrindinis (strateginis) tikslas	Pasiiekti, kad 2025 m. šalies gyventojai būtų sveikesni ir gyventų ilgiau, pagerėtų gyventojų sveikata ir sumažėtų sveikatos netolygumai	1. Lietuvos gyventojų vidutinė būsimo gyvenimo trukmė, LSD	75,91	75,8	77,5 metų
		2. Vidutinės būsimo gyvenimo trukmės skirtumo tarp vyrų ir moterų mažinimas, ilgėjant vyrų vidutinei būsimo gyvenimo trukmei (metais), LSD	9,68	9,5	8 metai
1.	Sukurti saugesnę socialinę aplinką, mažinti sveikatos netolygumus ir socialinę atskirtį	1. Mirtingumas dėl savižudybių 100 tūkst. gyventojų, Eurostatas	24,38	19,5	12
		2. Skurdo riziką ar socialinę atskirtį patiriančių asmenų dalis, procentais, Eurostatas	28,3	27,6	24
		3. Asmenų, gyvenančių namų ūkiuose, susiduriančiuose su ekonominiais sunkumais, dalis (negali sau leisti bent kas antrą dieną valgyti mėsos, žuvies ar analogiško vegetariško maisto), LSD	14,5	13,5	Sumažinti 10 procentų nuo 2020 m. lygio
2.	Sukurti sveikatai palankią fizinę darbo ir gyvenamąją aplinką	1. Šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis (CO ₂ ekvivalentas), tūkst. tonų, Eurostatas	-	20 422	Stabilizuoti augimą
		2. Gyventojų, teigiančių, kad jie kenčia nuo triukšmo, dalis (procentais), Eurostatas	14,8	12,63	Sumažinti 5 proc. nuo 2020 m. lygio
		3. Mirtingumas dėl išorinių priežasčių 100 tūkst. gyventojų, HI	93,45	77,3	51,7
3.	Formuoti sveiką gyvenimą ir jos kultūrą	1. Legalaus alkoholio suvartojimas viename gyventojui per metus, litrais absoliutaus alkoholio, LSD	9,5	9,5	8,5
		2. Tabako suvartojimas viename gyventojui per metus, cigarečių skaičius, LSD, Tyrimas	988	879,8	Sumažinti tabako suvartojimą 3 proc. nuo 2020 m. lygio
		3. Mirčių dėl narkotinių ir psichotropinių medžiagų vartojimo skaičius (abs. sk.), HI, LSD	83	95	Stabilizuoti augimą
		4. Nutukusių vyrų dalis tarp Lietuvos 20–64 metų amžiaus vyrų, procentais, Tyrimas	-	18	Stabilizuoti augimą

		5. Nutukusių moterų dalis tarp Lietuvos 20–64 metų amžiaus moterų, procentais, Tyrimas	-	19	Stabilizuoti augimą
4.	Užtikrinti kokybišką ir efektyvią sveikatos priežiūrą, orientuotą į gyventojų poreikius	1. Kūdikių mirtingumas 1 000 gyvų gimusių kūdikių Lietuvoje, HI	3,4	3,7	Pasiekti ES vidurkį
		2. Šeimos gydytojų skaičius 10 tūkst. gyventojų, HI	7,49	7	7,54
		3. Slaugytojų (įskaitant akušerius), tenkančių vienam gydytojui, skaičius, HI	1,66	2	Pasiekti ES vidurkį
		4. Mirtingumas nuo kraujotakos sistemos ligų, standartizuotas mirtingumo rodiklis 100 tūkst. gyventojų, HI	381,81	368,7	310,4
		5. Mirtingumas nuo piktybinių navikų, standartizuotas mirtingumo rodiklis 100 tūkst. gyventojų, HI	176,32	172,8	165,5
		6. Bendrosios sveikatos priežiūros išlaidos, procentais nuo BVP, LSD	-	7,5	8
		7. Valdžios sektoriaus išlaidų dalis tarp visų sveikatos priežiūros išlaidų, procentais, LSD	-	75	78
		8. Išlaidų prevencijai ir visuomenės sveikatos priežiūrai dalis tarp einamųjų sveikatos priežiūros išlaidų, procentais, LSD	-	2	3

Sveikatos tausojimo ir stiprinimo
politikos gairių įgyvendinimo
priemonių 2020–2022 metų
plano
2 priedas

TIKĖTINA SVEIKO GYVENIMO TRUKMĖ SULAUKUS 65 METŲ AMŽIAUS, METAI
(pagal Demografijos, migracijos ir integracijos politikos 2018–2030 metų strategijos įgyvendinimo
2019–2021 metų tarpinstitucinį veiklos planą, patvirtintą Lietuvos Respublikos Vyriausybės
2018 m. gruodžio 5 d. nutarimu Nr. 1216 „Dėl Demografijos, migracijos ir integracijos politikos
2018–2030 metų strategijos įgyvendinimo 2019–2021 metų tarpinstitucinio veiklos plano
patvirtinimo“)

Lytis / metai	2019 m.	2020 m.	2021 m.
Vyrų	5,63	5,65	5,70
Moterų	5,65	5,70	5,75

VISUOMENĖS SVEIKATOS FINANSAVIMO LĖŠOS IR ŠALTINIAI

Eil. Nr.	Paskirtis	Finansavimas (tūkst. Eur)	Finansavimo šaltinis
1.	SVEIKATOS APSAUGOS MINISTERIJOS 1 PROGRAMA „VISUOMENĖS SVEIKATOS STIPRINIMAS“	51 785,3	Valstybės biudžetas (asignavimų valdytojas – Sveikatos apsaugos ministerija (toliau – SAM))
1.1.	Sveikatos apsaugos ministerijos ir jai pavaldžių įstaigų veiklų finansavimas, skirtas visuomenės sveikatai	17 551	
1.2.	Specialioji tikslinė dotacija, skirta valstybinėms (valstybės perduotoms savivaldybėms) visuomenės sveikatos priežiūros sveikatos funkcijoms vykdyti:	22 658	
1.2.1.	Mokinių visuomenės sveikatos priežiūrai	13 827,2	
1.2.2.	Visuomenės sveikatos stiprinimui ir stebėsenai	6 362,8	
1.2.3.	Psichikos sveikatos gerinimui	2 468,0	
1.3.	ES struktūrinių fondų finansuojama regioninė programa	6 326,0	
1.4.	Tikslinės paskirties lėšos ir pajamų įmokos	2 916,0	
1.5.	Kiti šaltiniai (ES finansinė parama projektams įgyvendinti ir kitos teisėtai gautos lėšos)	1 176,3	
2.	Valstybinis visuomenės sveikatos stiprinimo fondas	3 087	Valstybės biudžetas (administratorius – SAM)
3.	PSDF biudžeto lėšos prevencinėms programoms iš viso:	19 239,4	Privalomasis sveikatos draudimo fondas (toliau – PSDF)
	1. Gimdos kaklelio piktybinių navikų prevencinių priemonių, apmokamų iš PSDF biudžeto lėšų, finansavimo programa	2 167,3	
	2. Atrankinės mamografinės patikros dėl krūties vėžio finansavimo programa	3 036,1	
	3. Storosios žarnos vėžio ankstyvosios diagnostikos finansavimo programa	3 899,8	
	4. Priešinės liaukos vėžio ankstyvosios diagnostikos finansavimo programa	2 424,2	
	5. Asmenų, priskirtinų širdies ir kraujagyslių ligų didelės rizikos grupei, atrankos ir prevencijos priemonių finansavimo programa	7 712,0	

4.	Nacionalinės imunoprofilaktikos programos įgyvendinimas (vakcinų įsigijimas)	12 300,0	PSDF
----	--	----------	------
